

РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ У ПОСТКОНФЛІКТНОМУ ВІДНОВЛЕННІ

Складна соціально-економічна ситуація в країні, викликана військовою агресією на Сході України та незавершеністю структурних реформ, зумовлює зростання відтоку капіталу, зниження курсу гривні відносно валют провідних країн світу, погіршення фінансового стану компаній реального сектору та гальмування розвитку фінансового ринку. Саме в таких умовах досить важливим є формування комплексного підходу до формування та реалізації стратегії постконфліктного відновлення у багатьох аспектах суспільного життя.

Базуючись на даних про військові конфлікти протягом 1965-2004 рр. професор Поль Кольєр (Paul Collier) прийшов до висновку про дуже високий рівень повторення бойових дій (протягом першого десятиріччя після закінчення конфлікту війни починаються знову у близько 40 % країнах) [1], що засвідчує актуальність питання дієвого урегулювання конфлікту.

Події останніх років спричинили зміни не тільки в галузі оборони та безпеки, економіки та державного управління, але й у сфері екології та природокористування, енергетиці та житлово-комунальному господарстві, а також в гуманітарних питаннях.

Все це вимагає розглядати постконфліктне відновлення як систему взаємопов'язаних елементів, і з огляду на це для оптимального використання наявних ресурсів важливою є гармонізація відповідних заходів як між різними секторами економіки, так і на рівні держави, регіону, суб'єктів господарювання, громадян. Адже, наприклад, реформи в сфері оподаткування, дерегуляції та спрощення доступу до фінансових ресурсів можуть втрати своє значення через застарілу систему цінностей населення, його неосвіченість, байдужість та безініціативність.

Одним із перших дієвих кроків для вирішення окресленого кола проблем є створення влітку 2016 року Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, що має виконувати координуючу функцію на національному рівні. Виходячи із змісту підготовленої даним відомством Державної цільової програми відновлення та розбудови миру у східних регіонах України ключові заходи будуть зосереджені на соціальному, економічному та безпековому напрямках.

Під час бойових дій управлінські рішення, як на рівні держави, так і на рівні суб'єктів господарювання, як правило, зорієнтовані на отримання швидкого результату в короткостроковій перспективі, нехтуючи при цьому стратегічними інтересами. Особливо це проявляється у сфері фінансово-економічних відносин, де ефект від змін не має блискавичного характеру.

З огляду на світову практику врегулювання військових конфліктів важливою роль фінансових інститутів в цьому процесі, що проявляється в кількох аспектах.

По-перше, це діяльність міжнародних фінансових організацій, що має бути зорієнтована не лише на фінансову підтримку постконфліктних країн, доцільність чого, до речі, вже зараз ставиться під сумнів (зокрема у роботі лауреата нобелівської премії з економіки 2015 року Агнуса Дітона (Angus Deaton) [3, с. 306] та докторській дисертації Маліши Хрішті (Maliha Chishti) «Post-conflict Afghanistan: a post-colonial critique» [2, с. 100]), але й на лібералізацію кредитно-валютних відносин.

По-друге, це політика центрального банку країни та інших органів фінансового нагляду, що має бути спрямована стимулювання економічного зростання через регулювання грошової маси та забезпечення стабільності функціонування платіжних систем та фінансового сектору в цілому.

По-третє, це діяльність комерційних фінансових установ, що в межах діючого законодавства, надають банківські, страхові та інші необхідні для розвитку будь-якого бізнесу послуги.

Список використаної літератури:

1. Collier P. *Ethnic Civil Wars [Electronic resource]* / Paul Collier. - Access mode: <http://hir.harvard.edu/ethnic-conflictethnic-civil-wars/>
2. Chishti M. *Post-conflict Afghanistan: A Post-colonial Critique [Electronic recourse]* / Maliha Chishti // *PhD Thesis, University of Toronto, 2014 – 301 p.* – Access mode: https://tspace.library.utoronto.ca/bitstream/1807/68358/1/Chishti_Maliha_201406_PhD_thesis.pdf
3. Deaton A. *The Great Escape: Health, Wealth, and the Origins of Inequality [Electronic recourse]* / Angus Deaton // *Princeton University Press, 2015. - 360 p..* – Access mode: http://press.princeton.edu/chapters/s2_10054.pdf